

Upplands-Bro
KOMMUN

Utredningar och insatser för barn och unga i socialtjänsten

www.upplands-bro.se

Foto: Emese/Shutterstock.com

Vad gör socialtjänsten?

Socialtjänstens barn- och ungdomsenhet arbetar för att se till att barn och unga under 18 år har det bra i sina hem och att vårdnadshavare tar väl hand om sina barn. Ibland tar familjer själva kontakt med socialtjänsten för att be om hjälp. Då startas alltid en utredning. Ibland kontaktar någon annan, exempelvis skolan, polisen eller en granne socialtjänsten för att berätta om sin oro för ett barn eller en ungdom. Detta kallas för en orosanmälan.

Alla som jobbar med barn och ungdomar måste enligt lag göra en orosanmälan om de är oroliga för någon under 18 år. När socialtjänsten tagit emot en orosanmälan görs en förhandsbedömning. Det betyder att en socialsekreterare kontaktar vårdnadshavare och barn för att prata om oron och bedöma om en utredning ska startas eller inte.

Om socialsekreteraren känner oro för barnet kan en utredning startas även om familjen inte vill det. Det är vanligt att familjer blir oroliga när en utredning ska göras. Vissa tror att socialtjänsten ofta ”tar barn” från föräldrar. Det är viktigt att veta att tvångsvård är mycket ovanligt och sker bara när barn far väldigt illa i sina hem. Nästan allt stöd från socialtjänsten är helt frivilligt. Många familjer känner sig hjälpta av både utredningen och stödet de får efteråt.

Hur går en utredning till?

En utredning görs med stöd av 11 kapitlet 1 § i Socialtjänstlagen. En utredning betyder att en socialsekreterare samlar in information och gör en bedömning om barnet eller familjen behöver något stöd. Utredningen handlar alltid om barnet och vad barnet behöver. Eftersom vårdnadshavare är ansvariga för sina barns välmående behöver utredningen också handla om vårdnadshavarens förmåga.

Socialsekreteraren ska göra utredningen i nära samarbete med barnet och familjen. Alla utredningar görs enligt utredningsmodellen BBIC ”Barns behov i centrum”. Första steget är att socialsekreteraren tillsammans med barnet och vårdnadshavare gör en utredningsplan. I utredningsplanen, som kan ändras under utredningens gång, bestäms vad socialsekreteraren ska ta reda på och vilka personer som ska kontaktas. Socialtjänsten har rätt att ta de kontakter som behövs under utredningen.

Ibland kan socialsekreteraren behöva samla in information från exempelvis förskola, skola och hälso- och sjukvård. Socialtjänsten kan även ta kontakt med personer som familjen föreslår, som känner barnet och vårdnadshavare väl. Om det finns tidigare utredningar om barnet används även dessa för information.

En utredning består framför allt av samtal mellan socialsekreteraren, barnet och vårdnadshavare. I en utredning vill socialsekreteraren oftast prata ensamt med barnet. I vissa fall kan socialsekreteraren föreslå att stöd ska startas direkt, under utredningens gång. Det görs bara om barnet och vårdnadshavare vill det.

En utredning får inte göras större än nödvändigt och den ska vara klar inom fyra månader. En utredning fortsätter även om familjen flyttar till en annan kommun. När socialsekreteraren samlat in all information görs en bedömning och utredningen skrivs färdigt. Ibland kommer socialsekreteraren fram till att inget stöd behövs. Annars föreslås vilken typ av stödinsats som behövs.

Alla stödinsatser bygger på frivillighet från barnet och vårdnadshavare. Undantaget är om det finns stor risk för barnets hälsa och utveckling och de insatser som behövs inte går att genomföra på frivillig väg. I sådana fall kan tvångsvård enligt LVU, Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, bli nödvändigt.

Stöd efter avslutad utredning

Den vanligaste stödinsatsen efter en utredning är öppenvård. Ofta handlar det om familjebehandling där familjen genom samtal med en familjebehandlare får hjälp att exempelvis prata igenom svåra saker tillsammans, bråka mindre, sätta gemensamma regler och att föräldrarna får stöd i sin föräldraroll.

Ungdomar kan få eget stöd genom ungdomsstödjare. Annan typ av öppenvård kan vara att barnet får en kontaktperson eller kontaktfamilj. I sällsynta fall, när problemen är så stora att barnet inte kan bo hemma kan barnet behöva placeras i en annan familj.

Alla stödinsatser från socialtjänsten är tidsbegränsade. Under stödinsatsens gång har socialsekreteraren ansvar för att regelbundet träffa barnet, vårdnadshavare och behandlare för att ta reda på hur stödinsatsen fungerar. Stödinsatsen avslutas när bedömning görs att barnet inte längre behöver den.

Foto: Anne Dillner, Scandinaf bildbyrå

Dina rättigheter som ungdom över 15 år och vårdnadshavare

- Du har rätt att vara delaktig i utredningen och att din åsikt framgår tydligt.
- Du har rätt att ta del av allt som skrivs om dig.
- Du har rätt att få läsa utredningen och komma med synpunkter innan beslut fattas. Även om du är yngre än 15 år ska socialsekreteraren förklara för dig vad som står i utredningen.
- Du har rätt att tala med beslutsfattaren, i vissa fall är det en enhetschef eller politiker i socialnämnden som fattar beslutet.
- Du har rätt att överklaga ett beslut och att få information av din socialsekreterare hur det går till.

Även barn under 15 år har rätt att vara delaktiga och känna sig lyssnade på. Allt arbete som socialtjänsten gör ska göras med ett barnperspektiv. Det betyder att socialsekreteraren ska försöka förstå vad som är det bästa för barnet.

Bra att känna till

- Alla anställda har sekretess. När en utredning startas registreras barnet i kommunens socialregister. I socialregistret skriver socialsekreteraren aktanteckningar, bedömningar och beslutsunderlag. De uppgifter som finns i socialregistret skyddas av sekretess.
- Om det händer något i familjen under utredningens gång ska ni i första hand ta kontakt med er socialsekreterare eller någon annan på barn- och ungdomsenheten. Om något händer kvällstid eller på en helg kan ni ta kontakt med socialjournen Nordväst för att få råd eller akut hjälp på telefonnummer 08-444 45 03 eller 08-444 45 04.
- Barn- och ungdomsenheten arbetar inte med frågor om vårdnad, boende och umgänge efter föräldrars separationer. För stöd i dessa frågor kan ni ta kontakt med familjerätten som nås via Järfälla kommuns kundcenter på telefonnummer 08-580 285 00.
- Om du är missnöjd med ett beslut som fattats har du rätt att överklaga. Information om hur du överklagar ska du få av socialsekreteraren tillsammans med beslutet.
- Om du som barn/ungdom eller vårdnadshavare är missnöjd med något som rör bemötande, hur utredningen har gått till eller att dina rättigheter inte uppmärksammas vill vi att du lämnar klagomål. Det kan du göra direkt till socialsekreteraren eller genom att fylla i en klagomålsblankett i kommunens kundcenter eller på www.upplandsbro.se. Du kan även höra av dig med klagomål till enhetens chef.
- Om du känner att du inte får gehör för dina synpunkter eller om du tycker att det finns allvarliga brister i socialtjänstens verksamhet kan du vända dig till IVO, Inspektionen för vård och omsorg. IVO är den tillsynsmyndighet som granskar socialtjänsten.

Upplands-Bro har en strategisk placering vid Mälaren med 13 mil stränder och en skärgård med 50 öar, mitt i naturen med flera större städer på lagom avstånd. Tack vare goda kommunikationer får invånarna det bästa av två världar, storstadens puls och lantligt boende. En mångtusenårig historia möter en spännande framtidsutveckling och ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter erbjuder avkoppling för alla intressen och åldrar.

Upplands-Bro
KOMMUN

telefon: 08-581 690 00 • **telefax:** 08-581 692 40 • **organisationsnummer:** 01-21 20 00-0100

postadress: Upplands-Bro kommun 196 81 Kungsängen • **besöksadress:** Furuhällsplan 1, Kungsängen

webbplats: www.upplands-bro.se • **e-post:** kommun@upplands-bro.se